

Mūsų Lietuva

Jurnal Lituanus «NOSSA LITUANIA»
 DIRETOR RESPONSÁVEL
 DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
 REDATOR: MONS. P. RAGAZINSKAS
 SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES
 LAIKRAŠTIS
 A D R E S A S:
 AV. ZELINA, 515 - C. POSTAL 4118
 SÃO PAULO
 ATSKIRO NUMERIO KAINA 20,00

NR. 736 (34)

SÃO PAULO — BRASIL — 1963 M. RUGPJŪČIO MĒN. — AGOSTO 24 D.

XVI MEILĒ

Lietuva Dalyvaus Pasaulinėje Parodoje

Kitais metais balandžio 22 d. atidaroma pasaulinė paroda New Yorke. Paroda tęsis du metus ir bus uždaryta 1965 metais balandžio 17 d.

Amerikiečiai parodai stato didžiulį pastatą, kuris kainuos apie 500 milijonų dolerių. Spėjama, kad paroda apšankys apie 100 milijonų žmonių. Paroda jungiama su New Yorko miesto 300 metų sukaktimi. Parodoje viena pėda žemės atsieina 4 dol. Parodoje dalyvaus Amerika, Argentina, Australija, Pietų Amerikos valstybės, Kinija, Graikija, Indija, Indonezija, Japonija, Jordanas, Korėja, Meksika, Lebanonas, Malajai, Marokas, Pakistanas, Filipinai, Ispanija, Sudanas, Švedija, Šveicarija, Turkija, Egiptas, Vatikanas ir visa eilė Afrikos valstybių. Tai bus pasaulio valstybių paroda. Susirūpinta, kad šioje parodoje būtų ir Lietuva atstovaujama, nes tai tikrai vieta, kurioje gali būti garsinamas lietuviškas vardas visam pasauliui.

Ta tikslui New Yorke sudarytas platus komitetas kuriam pirmininkauja J. Stukas. Dėl didelių išlaidų, Lietuva savo atskiro paviljono užsi-

sakyti negalės, nes tokio paviljono nuoma 2 metams kainuotu apie 40.000 dolerių ir šitokios sumos iš niekur neįmanoma sutelkti. Todėl Lietuvos atstovavimui teks prisiglausti prie kurios tautos paviljono, kur būtų įrengtas Lietuvos skyrius. Šis reikalas dar nėra galutinai išspręstas. Tačiau komitetas jau gavo raštišką sutikimą iš parodos vadovybės, kad lietuviai pastatytų parodoje lietuvišką tautiniais motyvais kryžių ir surengtų dainų šventę. Tam tikslui jau davė 15.000 žiūrovų vietą ir orkestrą iš 5 asmenų. Lietuvių dainų šventė numatoma 1964 m. rugpjūčio 24 d. Šia proga bus paminėta 40 metų sukaktis nuo pirmosios lietuvių dainų šventės.

Stadione bus galima surengti įvairias parodėles, savo spaudos kioskus ir platinti leidinius. Šalia to numatoma suruošti lietuvišką savaitę su šio žaidynėmis, meno paroda ir koncertais. Vyriausias parodos komitetas pažadėjo visokią paramą lietuviams. Pažadėjo, kad lietuvių dienos metu visos parodos fontanai vakare bus apšviesti lietuviškomis spalvomis.

Šio «Mūsų Lietuvos» nr. leidėjas yra Komisija suruošusi Seselių Pranciškiečių 25 metų darbo Vila Zelinoje minėjimą 18 d. rugpjūčio. Ši komisija buvo suorganizavusi iš pirmųjų seselių pranciškiečių šv. Juozapo mokyklos Vila Zelinoje mokinių. Ją sudarė (iš kairės dešinėn) Damutė Nekrašūtė Pumputienė, Emilija Šimonytė Bendoraitienė, Lidia Venčevičiūtė Staniukienė, Teresė Paukštytė Zemaitienė. Antroje eilėje — Antanas Staniukinas, Francisco Pratusėvičius ir Vladas Pumputis. Trūksta E. Šimonytės.

Tai jaunasis lietuviškas atžalynas, gimęs ir augęs tropikų krašte, bet palaikąs ir gerbiąs lietuviškas tradicijas. Jie neužmiršo ir savo mokytojų seselių, kurioms ir suruošė šaunų pageibimą. Už šio nr. išleidimą nuoširdžiai dėkojame «M. L.»

KAIP DIRBA JAV PREZIDENTAS?

Kiekvienam be abejo žinoma, kaip praleidžia darbo dieną galingiausia pasaulio valstybė — Amerikos prezidentas Kennedy. Štai jo darbo dienos kasdieninė rutina skaitlinėmis

Niekam nekyla abejonių, kad prezidentui tenka kietai ir daug dirbti. Oficialiai įstai goje jis per savaitę praleidžia apie 60 valandų, šalia to vakarais jis dirba Baltuosiuose Rūmuose ligi atlieka visus reikalus.

Paprastai prezidentas pusryčiauja 8.30 val. ryto. Dirba maždaug savo įstaigoje ligi 7 valandos vakaro. Vakarieneį valgo apie 9 valandą vakare. Miegoti eina paprastai 11 arba 12 valandą. Vidurdienyje prezidentas turi dviejų valandų pertrauką plaukymui, pietums, poilsiui. Kasdien turi mažiausiai 28 pasimatymus su įvairiais pareigūnais. Tai tik oficialūs priėmimai, o neoficialių būna per dieną dar apie 25.

Sava tės bėgyje prezidentas turi ligi 160 telefoninių pasikalbėjimų. Jam tenka pasirašyti apie 300 ir daugiau įvairių raštų per savaitę. Tai tik paprasta darbo rutina. Ypatingesniais atvejais tokių raštų skaičius nepaprastai

padidėja. Pav. žuvus povandeniniam laivui Thresher, prezidentas per vieną dieną turėjo pasirašyti apie 150 raštų drauge su užuojautomis žuvusių jūrininkų giminėms. Panašiai įvyksta ir politinių įtempimų metu.

Bevalgydamas pusryčius prezidentas perskaito 5 dienraščių žinias. Vykdamas iš savo įstaigos į butą pietauti prezidentas per tą laiką peržiūri telegramų santraukas, memorandumus. Savaitgalio poilsio metu prezidento sekretorius paruošia visą portfelių žurnalų straipsnių, amerikiečių žvalgybos pranešimų ir kitokių raštų bei informacijų, kurias Kennedy perskaito savaitgalio poilsio metu.

IS VISUR

— Mirė staiga liepos mėn. 25 d. Čikagoje, prie darbo s. a. Lietuvos generaliniame konsulate, konsulas JUOZAS GAURILIUS. Velionis buvo šiauliškis gimęs 1902 m. So-

Dvidešimts penkerių metų veiklos São Paulyje sukakties proga,

SESELES PRANCIŠKIETES, ypač pirmasias pionieres: M. JULIJĄ, M. KAROLINĄ, M. EVANGELISTĄ, M. MARCELINĄ ir M. NORBERTĄ sveikiname ir linkime sėkmės atities darbe «Mūsų Lietuva»

cialinius, teisinius mokslus studijavo Prancūzijoje Lille ir Lietuvos Vytauto Didžiojo universitete. Jis yra gerai pažįstamas ir São Paulo lietuviams, nes 1929 m. Brazilijoje steigiamo konsulato buvo sekretorius. Vėliau dirbo užsienio reikalų ministerijoje. Nuo 1938 ligi 1940 m. Lietuvos pasiuntinybės sekretoriumi prie Quirinalo, Italijos vyriausybės. Uždarius Lietuvos pasiuntinybę Italijoje, persikėlė dirbti į Lietuvos pasiuntinybę Vatikane. 1946 m. persikėlė į Čikagą, kur mirė.

— Brazilijos finansų ministris Carvalho Filho, rugpjūčio mėn. 19 d. su 50 palydovų buvo nuvykęs į Čikagą, kur atidarė Banco do Brasil skyrių.

— Respublikos prezidentas rugpjūčio mėn. 20 d. lankėsi São Bernardo do Campo, kur buvo iškilmingai atidaryta katalikų universiteto cheminės inžinerijos mokykla. Ta proga São Bernardo miestas pre-

zidentui suteikė darbės piliečio titulą.

— Federaliniai deputatai siūlo keliems mėnesiams parlamento ir senato veikimą perkelti į Rio de Janeiro, kadangi vyriausybės nariai ir deputatai bei senatoriai daugiau laiko praleidžia Rio de Janeiro negu naujoje sostinėje.

— Šią savaitę Kruščiovas lankosi Belgrade. Jugoslavijos diktatorių Tito nori patraukti savo pusėn, prieš Kiniją. Lankydamas fabrikus savo kalooje masinės gamybos pavyzdžiu nurodė Fordą. Anot Kruščiovo socialistiniai kraštai išvystę gamybą nugalės kapitalistines šalis.

Taip pat Kruščiovas aiškino, kad Kinijai nėra reikalo gamintis atominė bomba, kadangi ją, jei ji prisitaikintų prie Kremliaus, Rusija ją apgintų. Antra, Kinija turi rūpintis maisto ir kitų produktų gamyba, kurių ten labai trūksta, bet ne atominė bomba

— Vakarų Vokietijos vyriausybė sąryšyje su pasirašymu Maskvos sutarties dėl atominio ginklų sprogdinimo uždraudimo, Kremlui įteikė pareiškimą, kad šitas pasirašymas dar nereiškia Rytų Vokietijos vyriausybės pripažinimo. Vokietiją tegali atstovauti teiktai tik Vak. Vokietijos vyriausybė.

— Birželio 29-30 d.d. Vilniuje, Vingio parke įvyko pirmasis vyrų choro respublikinis saskrydis. Muz. J. Švedas per Vilniaus radiją pažymėjo, kad iki šiol Lietuvoje vyrų chorai nebuvo populiarūs. Šis saskrydis dalyvavo 3.000 vyrų dainininkų. Juos pasveikinusi pavergtos Lietuvos Ministrų tarybos pirmininko pavaduotoja L. Diržinskaitė pasakė grynai agitacinę kalbą apie partijos plenumą, ateizmą, ragino ugdyti internacionalizmą ir «visiškai įveikti buržuazinių pažiūrų ir papročių atgyvenas». Toje šventėje Vilniuje dalyvavo ir Baltarusijos choristai ir sovietinių karių choras, tad per radiją džiūgauta, kad greta lietuviškos dainos, plačiai skambėjusi ir rusų bei kitų «brolis-kų tautų» muzika bei dainos.

— Britų federalmaršalas lordas Alanbrookas, buvęs generalinio štabo įviršininkas sulaukęs 80 m. amžiaus.

25 Metai Seselių Pranciskiečių Veiklai São Pauly

(tąsa)

São Paulo arkivyskupas savo nuostatymą seselių pranciskiečių atvykimo reikalu pakeitė, kai gavo iš Pittsburgho, Pa., vyskupo rekomendacinius laiškus: vieną lotyniškai, kitą angliškai rašytą. Pasiūkus kolonijos kapelioną kun. P. Ragažinską pabrėžė apie rekomendacinių laišku gavimą. Kadangi angliškai nemokėjo, ieškojo vertėjo laišku išversti. Šia pat proga arkivyskupas Dom Duarte Leopoldo e Silva davė sutikimą seselėms pranciskietėms įsikurti S. Pauly. Kartu taip pat pabrėžė, kad seselių įsikūrimo galimybė, jų išsilaukymas paliekamas kun. P. Ragažinsko atsakomybei.

KUR APGYVENDINTI

Kai artėjo seselių atvykimo dienos reikėjo susirūpinti jų apgyvendinimu. Vila Zelino nebuvo galima rasti išnuomavimui namo Beveik visi buvo naujakiškai pasistatę po vieną ar kambarius ir vir-

tuve. Laikinam įsistojimui kun. P. Ragažinskas pradėjo belstis į viešųjų vienuolynų duris miesto centre ir priemiesčiuose, Consolação apylinkėse ir kitur. Nors kaikiurių vienuolynų pastatai užima ištikus kvartalus, kaip Les Oseau ir kiti, atsisakė bent kuriam laikui priimti seseles. Tik Ypirangos apylinkėje, Av. Nazarė, seselių salaziečių vienuolyno viršininkė sutiko suteikti bent laikiną prieglaudą, jei gaus leidimą iš generalinės motinos viršininkės. Viršininkė Motina Karolina su dideliu malonumu užleido tuometu liuosą kapelionijai. Čia seselės apsigyvenusios dairėsi po Vila Zelina kaip nors įsikurti Juk čia jų bus darbo laukas. Po kurio laiko Slickų šeima sutiko išnuomoti savo namą, kuriame jos išgyveno bene arti poros metų ar daugiau. Po to išsineuomavo dabartinėje Rua Inacio gatvėje, šalia bažnyčios, kur išgyveno ligi pasistatė nuosavą pa toge.

(Bus dauriau)

Jaunimo Idealas: Namas, Masina ir Žmona...

Apie komjaunimui priklausantį Lietuvos jaunimą per Vilniaus radiją, birž 27 d., kalbėdamas, Kauno m. komiteto sekr. Tvarjonavičius taip aiškino jaunimo gabenimą darbams į plėšinių žemes ir kitas tolimas Sovietijos sritis: «Šiems žydarbiams juos giliai įkvepia ir ragina aukštas komunistinis sąmoningumas, komunistinė pažiūra į darbą. Tačiau, pareigūno nuomone, jokia pasiaptis, kad dažnai pasitaiko tokių jaunuolių, kurie laikosi nuosalyje, «aukso vidurio politikos». Tokie jaunuoliai, nusiskundžiama, būna labai parankūs

priešiškos ideologijos pasekėjams, o kiti jaunuoliai gerai dirba ir mokosi, bet esą «visiškai supuvusios asmenybės». Kaune vienas jaunuolių neseniai buvęs pašalintas iš komjaunimo, nes jam rūpėjusi miesčioniška laimė. Tokie jaunuoliai visai bandą patirti sinti jų idealą, o jis skamba maždaug šitaip: namas, mašina ir žmona. Dabar per radiją dejuota, kad asmeniškų praturtėjimo idėjos ir privačiasavininkiški instinktai tai — baidi jėga. Aiškinta, kad tik darbas žmonijos, visuomenės labui esąs gyvenimo laimė,

Dr. V. Daugirdaitė Sruogienė

1863 M. Sukilimas

Tas kraujas ir tos ašaros — tai lietuvių garbė, ir jis jos niekad neišsižadės.

Elžikonis, Varpas, 1905 m

(tąsa)

Iškviestus Gardino gubernijos dvarininkus uždare salėje ir iškoneveikė vėliau pats pasižymėjo piktu elgesiu ir savanaudiškumu, toli pralenkiančiu kitus rusų valdininkus.

Jau 1863 m. gegužės mėn. pabaigoje pakeliui į paskyrimo vietą Daugpilyje Muravjovas nubaudė mirtimi Leoną Platerį, ruošusį sukilimą Latvijoje. Gegužės mėn 26 d. budelis jau Vilniuje. Tuoj kitą rytą sušaukė į savo rūmus valdininkus ir juos aprėkė, vėliau išplūdo katalikų dvasiškiją. Abu vyskupai — Žemaičių Motiejus Valančius ir Vilniaus Adomas Krasinskis — buvo priversti išleisti savo diecezijoms įsakymus, kad

sukilėliai padėtų ginklus. Krausinkis netrukus buvo ištremtas į Viatką

Muravjovas gavo instrukciją visai įtikinėti valstiečius tėviškais caro kvietimais, o visus dvarininkus vaizduoti jų priešais. Su įgimtu klasitngumu ėmė valstiečius kurstyti prieš bajorus, įsakė kaimuose organizuoti valstiečių policijos būrius ir prie vieškelių — sargybas pravažiuojantiems tikrinti bei sukilėliams gauti, sekti dvarininkus ir kaimiečius prisidėjusius prie sukilimo. Jis žadėjo po 3 rb. už policijai pristatytą sukilėlį be ginklo ir po 5 rb. — su ginklu. Visos tos priemonės kaimiečius greit paveikė: nusigandę jie suskaptė ginklus ir klausė valdžios įsakymų, nors policijos parei-

gas menkai ėjo — jas Muravjovas buvo priverstas pavesti tikriems policininkams Daugšnių paskleista po visą Lietuvą, bet išdavimų nedaugte pasitaikydavo

Žiaurusis generalgubernatorius buvo pagarsėjęs kaip baudžiavos šalininkas, bet čia ėmė vaizduoti didžiausią valstiečių užtarėją. Jis leido gaudą, kad dvarininkai buvo sukiję, norėdami gražinti baudžiavą, maloningojo caro panaikintą. Betgi yra žinomi atsitikimai, kad kai kuriuos dvarininkus visai sukilime nedalyvavusius Muravjovas nubaudė vien už tai, kad jie buvo savo dvaruose panaikinę baudžiavą. Maskoliai taip sugebėjo paveikti mūsų liaudį, kad šandie dažnas tebetiki geromis caro intencijomis, ne kilniais siekimais, o patį sukilimą mini kaip nemalonų «lenkų karą», lenkmetį.

Prasidėjo tardymai, suėmimai, trėmimai, šaudymai ir korimai. Viena pirmųjų aukų buvo kunigas Išora, sušaudy-

tas Vilniuje už sukilėlių atsisaukimo paskaitymą iš sakyklos. Jo likimo tuoj susilaukė ir kitas 70 metų kunigas. Kadangi budelio Vilniuje dar neturėta, jie buvo ne pakartinti, bet sušaudyti. Vėliau egzekucijos vykdavo miesto aikštėse viešai

Dvarams nustatyta kontribucija (10% nuo turto), kuri čia pat per dvi savaites buvo išieškoma. Negalėjusių susimokėti turtas buvo iš varžytinių pardavinėjamas, šeimos išvaromos iš namų. Dalyvavusių sukilime dvarai ir ūkiai sekvestruojami, atsargos atiduodamos kariuomenei. Kai kur sudegintos ištisos sodybos, pvz. Ibenų kaimas Kauno gub. Daugiausia nukentėjo smulkūs bajorai.

Muravjovas net atskiru įsakymu uždraudė moterims dėvėti gedulą dėl sukilėlių. Ne paklausiusias — policija uždarydavo daboklėje drauge su vagilėmis ir nusikaltėlimis ir liepdavo gatves šluoti.

Sukilėlių likučiai, besislaps

Tu Atėjai...

Tu atėjai tą vakarą. Tą kartą
Skleidėsi rožės vazose raudonos.
Meilės svaiguly kai pasinerta,
Rėmuose šypsojosi madonos.

Džiaugsmas tu buvai ir grožis —
Žiedas gimto lauko lygių.
Vazose virpėjo rožės —
Laimė su visais dalysiuos.

Slinko metų nerimo grandinė
Ir nudžiūvo rožės mūs raudonos.
Medės žeišmą baigėme vaidinę —
Rėmuos eopolingosios madonos.

Meilė neprikels dabar mus,
Rūmų jos nebelankysiu.
Smilkinius senatvės šarmos —
Skausmą sau pasilaikysiu.

Kitas trūkumas komjaunolių veikloje, tai formalizmas auklėjamajame darbe — tai buvo svarstyta ir kompartijos CK plenumo. Esą, kai kurių pasisakymų pokalbių, prašymų turinys suvedama į vieną: prarastos priemonės, įvairūs procentai, tonos o kur paliekami žmonės su jų jausmais, mintimis?

LIAUDIES ŪKIO TARYBA — JAU SĄJUNGINIS RESPUBLIKINIS ORGANAS

Pavergtos Lietuvos Aukščiosios Tarybos Prezidiumo įsakais (plg. «Tiesa», 144 nr., birž 21) Lietuvos Liaudies ūkio taryba ir alst. plano komisija pertvarkytos į respublikinį į sąjunginius — respublikinius organus. Labiau Maskvai pajungiamos ir kitos įstaigos — tais pačiais įsakais Min Tarybos Valst, statybos ir architektūros reikalų komitetas pertvarkytas iš respublikinio

į sąjunginį respublikinį organą — ateityje jis bus vadinamas Min Tarybos Valstybinis statybos komitetas.

ŽEMETVARKOS, GEODEZINIŲ DARBŲ KONFERENCIJA

Birželio 13-15 d d Vilniuje vyko tarprespublikinė žemėtvarkos ir geodezinių darbų mokslinė — gamybinė konferencija.

Be Pabaltijo respublikų, dalyvavo ir Baltarusijos, Leningrado ir Kaliningrado sričių delegatai. Buvo dar svečių iš Maskvos, Kijevo, Kišiniovo, Pskovo ir Novgorodo iš Maskvos atvykęs Pantilovas pasakojo apie «Valstybinę žemės apskaitą ir jos panaudojimą žemės ūkio gamyboje. Konferencijoje veikė sekcijos: žemėtvarkos, dirvožemio tyrimo ir geodezijos Dalyviai prieš konferenciją prasidedant buvo vežiojami po Lietuvos kolchozus ir sovchozus.

LITERATŪRA VEIKIANČIOS UŽSIENIO DIVERSIJOS

Lietuvių rašytojų kūryba vertindamas («Lit. ir Menas», 20 nr) raš Jonas Dovydasis nusiskundė lietuviškos novelės kūrėjais Esą, įdomus siužetas beveik išnykęs, retai rasi aštrių susidūrimų. Pasakojimo dinamikai, fabulai neskiriama dėmesio. Padrikos sentencijos esančios pasemtos iš abstrakčių apmąstymų. J. Dovydaičio nuomone, reiklia įvairausio žanro knygų ir... kaip galima platesnio temų skaičiaus apie nūdieną.

Atspindėdamas partinius reikalavimus ir Maskvos nurodymus, ir Dovydasis dabar sušunka: gana miesčioniško dūsavimo klūpčiojimų prieš ideologines diversijas iš anapus (suprask iš Vakarų pasaulio — E). Gana dainelių iš bargan pasiskolintų gaidų.

NORI RYŠKINTI «DIEVDIRBIŲ» KŪRYBOS SOCIALINES ŠAKNIS

V. Radaitis «Pergalėje» (6 nr.) kalbėdamas apie liaudies medinę skulptūrą pasirebėjo, kad jo pagrindinė dalis skirta religinei tematikai. Štai, jis primena nebe pirmą — tai ruošiami «Liaudies meno» tomatai apimantieji «dievdirbių» kūrybinį palikimą Esą, «rūpinti jėliai — šventieji Jurgiai». «Motinos sopulingosios» «Dziūriai artojai» — tai didelis labai savitas liaudies meno turtas. Radaičio nuomone, tas realistinis menas buvęs įvairiai panaudojamas tiek «religininkų, tiek ir buržuazinių nacionalistų». Dabar tuos liaudies turtus Radaitis ragina gražinti tikrajai savininkei — liaudžiai, siūlo juos nuvalyti nuo dirbtinių dulkių, išryškinti idėjinį turtą jų socialines šaknis.

tydami miškuose, vis dar laukė pagalbos iš Vakarų Bet šie, kaip paprastai, žiūrėjo tik savo reikalų. Anglijos ministras Russel lordų rūmuose pareiškė, kad nors užjaučia sukilėlius, dėl Lenkijos karo nepradės. Prancūzijoje net darbininkai rašė adresus Napoleonui III, prašydami padėti mūsų laisvės kovotojus, bet veltui. Pasielkta tik tiek, kad 1863 m. birželio mėn. vidury Anglija, Prancūzija ir Austrija įteikė laukiamą notą Rusijai. Bet kaip ji apvydė! Ja buvo prašoma tik amnestuoti sukilimo dalyvius ir gražinti Lenkijai 1815 m. nuostatus. Lietuva net neminima. Muravjovo žiaurumai nutylimi. Ir nota jokios įtakos neturėjo.

Muravjovas pasišovė Lietuvą paklupdyti ne tik kariškai, bet ir morališkai, sugalvodamas 1863 m. rugpjūčio mėn. 8 d. įteikti carui Lietuvos bajorų nusizeminimo adresą. Nors ir terorizuojami, kai kur net ir nagaikom's

Ka pasakoja is Lietuvos atvyke kolchozininkai

Nėsenai Vakaruose atsiradę buv. Lietuvos kolchozininkai ELTOS atstovui pasakojo, kad pavergtos Lietuvos ūkininkai įvairiais būdais dėdavę jungtis į kolchozus. Be policinio pobūdžio priemonių, į kolchozininkų vertė jungtis ir nepakeliami žemės mokestiai. Steigiant kolchozus Lietuvoje, kaip nepageidaujama mas elementas, į Sibirą buvo ištremiti ne tik turėję 25 ir daugiau ha žemės, bet dažniau atvejais ir mažiau. Trėmimo pagrindas tremiamiesiems nebuvo pranešinėjamas. Išvežtųjų turtą pasiavindavo išvežimo vykdytojai ir ji pa-

prastai pragerdavę. Iš trėmimo grįžusiems tik retais atvejais leisdavo apsigyventi jų buvusioje troboje; reikėdavo pažinčių ir «patepimų».

Likusieji gailėdavo į Sovietijos gilumą ištremitųjų, tačiau ir patys drebėdavo dėl savo kailio. Laukdavo masinių išvežimų. Nors santykinai likusiųjų tarpe buvo draugiški, tačiau per sunkų laikmetį atsirasdavo patsidavėlių — skundėjų Lietuvos kolchozininkai, leisdami skurdų gyvenimą, neturi vilčių, kad gyvenimas greit palengvėtų. Žmonės vis tebegalvoja pakeitimų galėję atnešti karas.

Sukilimas Tebeina

Vergas lieka vergu tol, kol nesukyla. Pavergėjas paprastai nesitraukia iš savo pozicijų gera valia: laikosi, kol susitelkia priešinga jėga ir ją sugriauna, arba ilgainiui susilpnėja ir sugriūva iš vidaus. Tai visų pavergtųjų bendras bruožas ar jie būtų iš rytų ar vakarų. Niekas neįveda vergijos teisingumo, ar timo meilės ar laisvės varda. O jeigu kas vergiją ir pridengia kilniais idealais, kaip pvz sovietai, ji vis tiek lieka rėkiančiai matoma. Jos nemato tik aklieji ir naivieji. Tai tie, kurie turi akis ir nemato. Jie ir dabar apanko sovietinės vergijos kraštus, aplanko įdomesnes turistines vietas ir grįžta namo nematę pagrindinio dalyko — sovietinės vergijos. Tai lankytojai, kurie neskiria kalėjimo nuo laisvės. Tokių asmenų pasakojimu, žmonės sovietinėje vergijoje ir pavalgę, ir apsirengę, ir pastogę, ir darbą turi. Esą, kaip Vakaruose. Tai gi viskas tvarkoje — vergijoje nėra vergijos. Tikrovė betgi yra kitokia: sovietinė vergija tebėra. Jeigu naivieji jos nemato, nereiškia, kad ji išnyko. Kol Lietuva ir kiti kraštai bus sovietų okupaci-

nėse rankose, niekas negalės nei pridengti, nei įtikinti, kad vergija išnyko. Naiviųjų gi liudijimas nėra tiesos, bet tik jų pačių aklumo liudijimas.

Kol neišnyksta vergija, nei išnyksta ir sukilimas. Britai pvz palyginti, gana humaniškai tvarkė savo kolonijas, tačiau vergijos nuotaika buvo jaučiama. Ten vyko sukilimai po sukilimų, kol vergija buvo sugriauta. Bet tai buvo vergija tokios formos, kur sukilimai buvo galimi. Britams jie reiskė ženką, kad kraštas daugiau ar mažiau pribrendęs savarankiškam gyvenimui. Ne taip yra su sovietine vergija. Ji yra skirtinga tuo, kad joje kol kas negalimi aktyvūs sukilimai. Jos vergai negali sukilti, nes aktyvus sukilimas reikštų masines žudynes, kaip tai buvo Vengrijoje 1956 m. Sovietinė vergija yra absoliutinio brutalumo vergija. Dėlto ji ir yra raudona — kruvina. Tai ne pripuolamybė, bet esminė žymė ir kol ji nebus pašalinta, aktyvūs laisvės sukilimai bus vargiai įmanomi. Bet tai nereiškia, kad sukilimas iš viso negalimas. Niekam nepaslapstis, kad so-

vietų pavergtose tautose sukilimas tyliai rusena plačiu mastu. Tą žino labai gerai ir patys sovietiniai valdovai, kurie nieko tiek nebijo, kiek pavergtųjų tautų sukilimo. Jų garsusis 58 paragrafas, jų masinės deportacijos, koncentracijos stovyklos, masinės žudynės ryškiausiai tą liudija. Malenkovo pasisakymai apie deportacijas iš Pabaltijo (žiūr. «TŽ» 23 nr) tai įsakmiai primena. Jų kontrarevoliucinis siautėjimas yra didžios baimės išraiška. Tiesa, tas siautėjimas kiek sulėtėjo, pavergtųjų tautų nuotaikos tapo atsargesnės, tačiau pasyvus sukilimas tebeina.

Lietuva nuo pat savo tautinio atbudimo reiskėsi sukilimais. Ir ji pralauzdavo vergiją tikta didesnio ar mažesnio masto sukilimais. Niekas neatėjo jos išlaisvinti artimo meilės ar tautų apsisprendimo principu vardan. Lietuvai reikėjo sukilti ir 1863 m., ir 1918 m., ir 1941 m. neskaityti kitų suudimų. Šiomet minime šimtmėčio sukaktį nuo 1863 metų sukilimo, bet kartu prisimename ir 1941 m. sukilimą, nes jis buvo lyg ir anojo tęsinys. Pastarasis tebėra neapgintas. Jis teberusena visų lietuvių gelmėse ir laukia tik palankaus pustelėjimo, nes sukilimas netaiku yra bloga kova bei menka strategija. Laukimas tokiomis aplinkybėmis yra irgi sukilimas, kuris savo pasyvia forma sudaro sąlygas aktyviam prasiveržimui. Dabartinis metas yra laukimo metas. Bet jis anaipol nereiškia, kad tai neveikimo metas. Tai laukimas, kuris gali būti nuolatinio budėjimo bei ruošos metas, ir kartu — tylaus sunykimo metas. Šio sunykimo pavojaus mes turėtume ypač neišleisti iš akių. Dabarties rezistencija tegu tad ir kryps ta šia linkme, būten, budėjimo linkme. Visiems reikia budėti, kad tyliai slenkas ištyžimas neunaikintų laukimo. Tai mūsų pavojingasis vėžys.

Ryto Giesmė

J. Baltrušaitis

Sūžibo rytas, auksu juostas...

Jau žemė žybcioja šilkais

Ir kaista, kaip jaunuolės skruostas,

O greit visa, kaip rožė, kais...

Lyg putlios vėliavos ir raiščiai,

Jau skęsta debesiai ugnį —

Jų rikė blizga skaisčiai, skaisčiai

Ir taip madingai iškilni...

Slāite, pakilęs bokštai, švyti

Migla, kaip smilkas kvapas —

Stok, vargše, pamaldas laikyti

Už žemės žiedus ir lapus..

Tu ne laiku ir veltui rymai —

Tverk žagrę džiugulio ranka,

Nes tavo aukuras — arimai,

O tavo prakaitas — auka

ELEKTRINIAI MEILĖS SIGNALAI

Tyrinėtojas psichiatras dr. William Newman dirba vienoje Londono ligoninėje, skelbia susekė, kad iš mylinčio žmogaus eina elektriniai signalai, kuriuose taipgi atsispindi to žmogaus fizinės, protinės ir dvasinės jėgos. Tie signalai labiausiai įstringa tokiam kitam asmeniui, kuris irgi išduoda tokios pat bangos elektrinius signalus.

Pagal dr. Newman — meilė iš pirmo pamatymo įvykstanti kaip tik dėl tokių elektrinių signalų didelio atitikimo. Dr. Newman mano, kad ateityje tuos signalus bus galima pagauti specialiais aparatais, kurie padės parinkti

geriausius autinkančius partnerius vedyboms.

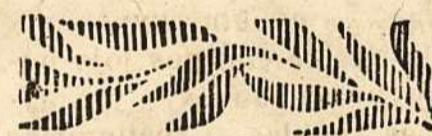
Tuo tarpu tas viskas dar tik tyrimų stadijoje; galima ir tai tikėti, galima netikėti.

DARBININKŲ nuotaika darosi blogesnė, — aiškina Paleckius, vienas jų artimųjų bendradarbių. Tu turėtumei ką nors daryti jų ūpi pakelti

— Ką aš galėčiau padaryti — sudejavo Paleckis. — Aš jau jiems pažadėjau geresnį gyvenimo lygį, geresnės darbo sąlygas, daugiau laisvės.. Ką dar turiu pažadėti?

Drauge, Justai, pažadėk jiems, kad tu tesėsi bent vienas jų trijų pažadų..

«Dirva»

Jeigu jis sunaikins pasyvų sukilimą, rusenantį visų tikrų lietuvių širdyse, nebus nė aktyvaus sukilimo. Tad budėkime ir stiprinkime pagrindinį ginklą — dvasinį ryžtą!

Iš «Tėviškos Žiburių»

verčiami, garsųji adresą parašė vos 235 bailesnieji asmenys. Vilniaus bajorų maršalas Aleksandras Domeika, visą laiką otaikavęs maskolams ir sukilėlių merkiamas uoliai kalbino dvarininkus rašytis. Todėl dar Vilniuje tebeveikusi sukilėlių vaovybė nutarė ji nubausti: rugpjūčio mėn. 14 d. įvyko pasikesinimas prieš Domeiką, bet šis buvo tik sužeistas. Įtūžęs Muravjovas čia pat liepė pakartoti keletą nekaltųjų

O iš sukilėlių vadovybės vienas paskui kitą ėjo į kalėjimus. Ilgiausiai išsilaukė Kosas Kalinauskas — pirmasis stojęs veikti, jis buvo paskutinė Muravjovo auka. Nuo 1863 m. rugpjūčio mėn. iki kitų metų sausio mėn. jis vienas palaikė judėjimą, leido atsišaukimus, nurodinėjo mūsų žmonėms būdus priešintis pavergėjui, gelbėjo ką galė-

damas. Gyveno Vytauto Vito ženeco pasu. Apie pusę metų maskoliai jį gaudė, bet jis, persirengęs, neatpažintas, daugiausia žydų slapstomas, net dalyvaudavo kiekvienoje egzekucijoje.

— «Maskoliai jį vadindavo Lietuvos diktatorium, — rašė istorikas Limanovskis, — tikrai tai buvo moralinis diktatorius!»

Pagaliau ir Kalinauskas neišvengė priešų nagų. Sūžinojė, kad jis slapstosi šv. Jono pastatų mūruose, nusiuntė 2 kareivių kuopas juos apavpti ir Kalinauską suėmė. Kalėjime jam buvo duoti popieris ir plunksna, bet vietoje laukto paslapčių išdavimo jis paruošė nepaprastai drąsų kaltinamąjį aktą rusų valdžiai, kur tarp kitko buvo pabrėžta:

«Nepaisant viso teroro. Lietuva niekad nebus rusiška!»

1864 m. kovo mėn. 19 d. Kalinauskas buvo pakartas Vilniuje. Lukiškių aikštėje jo mirtį aprašė Muravjovo padėjėjas ir garbintojas rusas Mosolovas:

«Liūdnas ir šaltas rytas. Susirinko minčių minios žmonių. Kalinauskas į mirtį ėjo ramiai, atidžiai klausėsi sprendimo, tik vietomis replikavo. Pavadinatas «bajoru Kalinausku», sušuko:

— Nebėra bajorų, visi lygūs! — Tai jo paskutinieji žodžiai. Kalinauskas buvo vos 26 metų amžiaus, tvirto sudėjimo, rimties ir išraiškos kupinu veidu, trumpai pakirptais apytamsiais plaukais».

Pagal Geištara Kalinauskas prieš mirtį pasakęs:

— Esu ramus, nes liaudis gavo žemės, o bajorų sumažėjo.

Iš tikrųjų, neveltui buvo

visos skaudžios aukos: maskoliai, belenktyniaudami su sukilėliais, buvo priversti galutinai panaikinti baudžiavą ir duoti valstiečiams žemės nuosavybėn daugiau, negu jos duota Rusijoje. Tai svarbiausias 1863 m. sukilimo balansas.

1864-5 m. nors pasipriešini mas visai nutilo, persekiojimams nesiliovė. Nuteistuosius buvo galima laidoti tik nužudymo vietoje.

Pagal paties Muravjovo oficialų pranešimą nukentėjusių skaičius buvo šis: nubausta mirtimi 128 asmenys, išvežta sunkiems darbams — 972; ištremita į Sibirą — 1.424, o į Rusijos gilumą — 1.529; perkelta gyventi į Rusiją — 4.096; pagauta į rekrūtus — 345; užmušta ir sužeista sukilėlių — 1.300, o rusų — 1.400 (čia ne

įskaityta daug žuvusių miškuose ir kt.) Dvarų konfiskuota 1.794.

Ištremitųjų tarpe atsidūrė J. Geištaraš (jo keletas giminių žuvo kautynėse su maskoliais, o dvaras prie Kėdainių konfiskuotas), taip pat žinoma rašytoja ir menininkė iš Gudijos Elena Skirmuntienė, Lietuvos istorikės Konstancijos Skirmuntaitės giminė, ir daugelis, daugelis kitų veikėjų.

Tačiau, jeigu rusų valdžia triumfavo pavartojusi 90.000 kareivių prieš 15.000 sukilėlių, tai pažangioji Rusijos visuomenė labai kritiškai žiūrėjo į savo tautiečių žiaurumus ir neslėpė užuojautos sukilimo aukoms. Be kitų rimtas rusų žurnalas «Viestnik Evropy» 1883 m., minėdamas 20 metų sukilimo sukaktį, rašė:

(B. D.)

JAUNIMO AIDŲ REDAKCIJA: Julija ir Irenė Jurgelevičiūtės, Lucia Jodelytė, Irena Šimonytė, Vincas Tubelis

DĒKOJA

Šiame numeryje dar kartą SŅo Paulo Moksleiviai Ateitininkai talpina padėką visiems tiems, kurie prisidėjo prie gerai pasisekusios Jaunimo Šventės.

Šventei reikėjo platinti pakvietimus, tam reikalui ypatingai pasišventė Tėvelis Bružikas, p. Vinkšnaitienė, Tėvelis Joas Giedrys, Arūnas Steponaitis, Nancy Trojeckaitė, Vanda Misiūnaitė, Julia Kraujalytė, p. Žibas, p. Seliokienė, p. Remončienė, p. Ambrozevičienė ir visa eilė kitų asmenų

Programos parengimui ypatingai pasireiškė gera valia ir pasiaukojimu p. Elvira Belucci, p. Sinkevičienė, p. V. Tubelis, p. Vinkšnaitienė, p. Irenė

Jurcelevičiūtė, Irena Šimonytė, p. Seliokienė, p. Kindurienė, p. Vincas Bilevičius ir Asta Vinkšnaitytė.

Agapės parengimui savo darbu prisidėjo p. Narbutienė, p. Šimonienė, p. Seliokienė ir p. Bilevičienė

Salėje svečius priėmė p. Šimonis ir chorisčių grupė. P. Žibas artistus grimavo.

Vaidinimo dekoracijas nupiešė Paulius Rakauskas, kuriam talkininkavo J. Tylitė.

Negalvokite kad užmiršome patį svarbiausią asmenį: Dėdę Juozą Jo tėviška ranka apsupo viską ir dėka jo buvo pasiektas šventės tikslas.

Jaunimas visas kartu nuširdžiai taria ačiū visiems.

Viskas Keičiasi

Iš «Laiskų Lietuviams»

Gyvenime niekas vietoje nestovi, viskas iuda ir keičiasi. Po dienos naktis, po vasaros ruduo po jaunystės ateina senatvė. Visas žmogaus gyvenimas yra sudėtas iš nuolatinių susitikimų ir atsiskirimų, iš pasisveikinimų ir atsiveikinimų. Jei to nebūtų, nebūtų gyvenimo. Uola nesikeičia, nes joje nėra gyvybės ženklo, o sustingimas — mirties. Žmogus su šiuo gyvenimu susitinka ir greitai vėl skiriasi. Verkia kūdikis, pirmą kartą gyvenimą sveikindamas, nes jo prigimtis gal nujaučia kad po ilgesnės ar trumpesnės metų virtinės reikės jį atsiveikinti. Metai ugdo žmogaus kūną, ir brandina dvasią — metai didina

žmoguje gyvenimišką judesį, keisdami žmogų stipryn ir šėryn. Bet metams vis sukant ir sukant gyvenimą, žmogus pamato, kad jo kūnas yra atvirkščiai proporcingas dvasiai. Kai kūnas vis silpsta ir silpsta, kai vis artėja sustingimui, dvasia nuolat stiprina sparnus ir pagaliau, palikusi nejudanti sustingusi kūną, kyla aukštyn — tikrajam savo gyvenimui, nesuvaržytam kūniško sustingimo. Kai jos žemiškas gyvenimas pasikeis į amžinąjį, ji nuolat gyvens ir judės, bet jau daugiau nesikeis — ji gyvens nuolatiniu gyvenimo sveikinimu ir susitikimu su juo. Niekados daugiau nereikės skirtis ir atsiveikinti.

MŪSŲ PASAKOS

Lapės Uodega

Kartą lapė, vejama dviejų šunų gončių, — Rudžiaus ir Radžiaus, bėgo ir ieškojo kur pasislėpti. Radusi urvą, greit įhindo. Pavargusi ir nuilsusi lapuė bučiuoja savo kojeles ir klausia:

— Kojelės, kojelės, ką jus galvojote, kai bėgot?

— Mes galvojame, kad tik išbėgtume, kad tik greičiau pasislėptume! — atsakė kojelės.

— Na, o jus akelės, ką jus manėte?

— Mes ieškojome, kur o-

lė, kur urvelis, kad tik greičiau pasislėptume nuo priešų. — sako akelės.

Lapė žiūri į savo uodegą ir sako:

— Uodegėle, uodegėle, ką tu galvojai, kai bėgai?

Uodega, vis papratusi tabaluoti ir visokius juokus krėsti, sako lapei:

— Nugi aš tik tabal, tabal, žiuri, kad tik užkliutu, kad tik tai juokų butu.

Supykusi lapė tik kyšt uodegą iš olos ir sako:

— Rudžiau, Radžiau, še

jums uodegą!

Rudžius ir Radžius tuojau nusitvėrė už uodegos, išsitraukė lapę ir sudraskė.

Dalia Prikockytė

KOPLYČIOJ

Jo prieglobsty ramu...

Tuščioj koplyčioj,

Saulutei besileidžiant

Ir spinduliams bežaidžiant lango vitraže,

Širdis patvinsta meile, ilgesiu

Malda vis kyla, kyla

Su prasiskleidusiu žiedų kvapu prie Jojo kojų

Ir ramumu pripildo visą butį

Mažučiai karolėliai slysta per pirštus,

Ir gera taip, kad užmirši vargus,

O širdį slėgė kas — jau nežinai,

Ir tyliai snabžda lupos Jojo vardą.

Taip nuostabu, taip nauja visa —

Lyg pirmą kartą čia atėjai.

Ir pamažu nutolsta gatvės triukšmas,

Ir maldoje širdis paskesta...

Ramybės upės tvinsta, plečiasi ir liejasi per kraštus,

Nes visoje koplyčioje — tik tai Jis — ir tu.

Alfredo Staneviciaus laiskas is Montevideo i SŅo Pauli

(Šis jaunuolis Urugvajuje gimęs, bet kaip sklandžiai rašo lietuviškai! Jis pernai buvo atvykęs kartu su ekskursija į SŅo Paulį).

Esu labai Jums dėkingas (rašo T. Bružikui) už Jūsų sveikinimą mano gimimo dienos proga

Žiemos atostogų proga apsilankiau pas Buenos Aires lietuvius kartu su kitais jaunuoliais, iš viso 6; išvažiuavom: Rožė ir Valteris Petka, Adelė Jaskelvičiūtė, Marytė Urbonavičiūtė, Povilas ir aš. Rambyno šokių grupė priėmė mus labai lietuviškoj nuotaikoj ir visi kartu šventėme ištisą savaitę. Lankėme lietuviškas organizacijas ir visų buvome labai maloniai priimti, lyg būtume seni geri pažįstami po ilgo nesimatymo. Man jau buvo proga juos pažinti pirmojo Buenos Aires Kongreso metu, bet tuo laiku negalėjau daugigu būti, kaip dvi dienas. O dabar, tu rėdamas daugiau laiko, susipažinau su Argentinos lietuvišku jaunimu, kurio neteko nė pasveikinti per pirmąjį, o

taip pat ir per antrąjį Lietuvos Kongresą.

Be Buenos Aires miesto ir gražiausios apylinkės dar teko nuvažiuoti į provincijos sostinę La Plata, kur aplankėm Gamtos Muziejų ir gražią gotikos stiliaus katedrą.

Tuoju, kai nuvykom, mus pakvietė dalyvauti bendruomenės susirinkime, Ateitininkų grupės arbatėlėje, Susivienijimo šventėje bei atskirų šeimų vaišėse. Visur dalyvaavo geras skaičius lietuvių, ypač jaunimo. Žiūrėdami į juos mes nenoromis užvydė-

jom, nes tiek daug lietuviško darbo galima padaryti, turint tokį skaičių žmonių, bet kaip visose kolonijose, taip ir čia, stoja prieš akis didysis ir dėja, — neišvengiamas dalykas — nutautėjimas!

Žinoma, tokiose kolonijose, kaip Argentinoj ir Brazilijoj dar yra iš ko pasirinkti, yra dar daug gražaus elemento, kai reikia įtraukti į kurią grupę ar draugiją Gaila, pas mus Urugvajuje baigiasi mūsų kolonijos jėgos, tai jau akivaizdžiai matosi, kai nueini į kokį parengimą ar šoukiaus.

Ko laukti iš jaunimo, jei patys tėvai jau nutautėjo? Nekalbant jau apie kalbos ar papročių išlaikymą, tuos dalykus jau pametėm senai, bet nyksta ir lietuviškas jausmas. Šio dalyko netekimas ar užmiršimas sudaro patį didžią šią ir blogiausią nutautėjimą!

Alfredas

(Ak, kad visi turėtume tokius tėvynės meilės jausmus, kaip Stanevičių Alfredukas, niekad nutautėtume!)
Red:

P. S. Jaunuoliai ir jaunuolės! Parašykite Stanevičių Alfredui po laiskelį. Jis džiaugsis! Jo adresas: Sr. Alfredas Stanevičius, Calle Estados Unidos 1963 Montevideo — Cerro, Uruguay.

JUOKIMĖS

— Jaunutis — Tėveli, kodėl jaunieji per sutuoktuves paduoda vienas kitam ranką?

— Tėvas — Tai senas paprotys, vaike, boksininkai prieš rungtines irgi pasisveikina.

Dainuokime - Vasaros Naktys

Ramios malonios vasaros naktis
Medžio užmigęs nejuda lapas
Viskas nutilo, viskas nurimo
Vienos tik žvaigždės mirkčioja, dega.

Ramios, vienodos! Magiška jėga
Migdote gamtą saldžia svajone
Kam gi nemigdot mano troškimu
Ko man taip liūdna, ko man taip ilgu?

Noris apimti visą pasaulį
Noris mylėti Dievą Augščiausią
Noris pasiekti amžiną grožį
Ko gi taip liūdna, ko gi taip ilgu?

Lietuvi
Klausyk ir remk

LIETUVISKA PROGRAMA

kuri yra transliuojama kiekvieną sekmadienį, 14 val. per RADIO NOVE DE JULHO, trumpomis 31 metro bangomis.

Patarimus, aukas siūsti šiuo adresu. Mons. P. Ra-
gažin kas, caixa Postal 4118. São Paulo.

FABRICA DE MALHAS

Petras Šukys

gamina meniškus ir stiprius megstinukus; rubelius nau-
jagimiams ir kit.
Rua Jundiapéba, 45, Fone : 63-4258 Vila Zelina (arti R.
Ibitirama ir Av. Zelina).

MALONI ŽINIĄ LIETUVIAMS

LIETUVÉ ADVOKATÉ IRENE GRITÉNAS DUODA NEMO
KAMAI JURIDINES INFORMACIJAS SAVO TAUTIEČIAMS

IRENE GRITÉNAS
Advogada

ESCRITÓRIO
Praça da Sé, 323 - 10 c/101/102
Fone 33-9951

RESIDENCIA
Rua Coelho Neto, 281
Fone: 63-3697, V. Prudente

Escritório Contábil Vila Zelina S/C Ltda.

(REGISTRADO NO C.R.C.)

RAPIDEZ — HONESTIDADE — PREÇOS MODICOS

Horário: das 8 às 19 horas

Aberturas de firmas - Encerramentos de firmas - Transferências
de firmas - Contratos na Junta Comercial - Distratos na Junta Co-
mercial - Registros de firmas na Junta Comercial - Escritas com
contabilidade em geral - Escritas fiscais em geral - Contratos de
locações - Cartas de fiança - Seguros de fogo - Seguros de aciden-
tes - Requerimentos em geral - Defesas e recursos

PRAÇA SÃO JOSÉ DOS CAMPOS, 8 - SALAS 1 E 2 -
FONE: 63-6005 - VILA ZELINA - SÃO PAULO

Gera kokybę, pigiau kaip kitur, greitas įteikimas,
mandagus patarnavimas tikrai

ANTANO PAVILONIO
INDUSTRIA DE ARTEFATOS PLASTICOS
"PAVILONIS"

Rua Prof. Gustavo P. de Andrade, 884 - 902, caixa
postal 4118 - Vila Zelina. Tel. 63-4130 São Paulo.

Čia yra didžiausias pasirinkimas, dideliais ir ma-
žesniais kiekiais, įvairiausių rūšių ir spalvų guzikų ir
lietsargiams dalių.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas
pasivivimas, LAURO SANDRÓN vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294
São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui
Ateikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

Casa Sprindys & Cia.

PÇA. S. JOSÉ dos CAMPOS, 1 - V. ZELINA - TEL. 63-5915
Geležies isdirbiniai ir dažai viskas elektros
irengimui namu reikmens ir zaislai, ivairiausios de-
vanos visoms progoms;

ESCRITORIO CONTABIL
NASCIMENTO

Irmãos Nascimento

REG. C.R.C. SP. Nro 1.484

Atlieka firmų atidarymus, perleidimus, komercines
ir industrialines apyskaitas, sutvarko dokumen-
tus, sudaro sutartis surašo prašymus ir ki-
tos rūšies darbus atlieka.

*Juridinis Departamentas — Nejudomo turto pardavimas
Av. Zelina, 831 — Vila Zelina — Tel. 63-7140 - S. Paulo

ALEKSAS KALINAUSKĀS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių
bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, doku-
mentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Residencia:
R. Joaquim Piza, 204

Raštinė:
R. 15 de Novembro, 244
4.º - Sala 7 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

PRANAS & CIA. LTDA

Madeiras em gera

SÉDE: Rua México, 98 - 9.º - sala 904 — Fone 52-0229
Enderêço Telegrafico: «CABIUNA»
Rio de Janeiro

Serraria «ITA» Serra dos Aimorés — Municipio de
Nanque - Estado de Minas Gerais

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA

„SOFIJA“

Mokina kirpimo siuvimo, madų mode-
lių braižybos ir pritaikomojo meno

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas
valdiškiems egzaminams (habilitação)

Mokykla turi visas valdiškas teises yra regis-
truota «Departamento do Ensino Profissional»

Pamokos vyksta vakarais

- Užsirašyti pas mokyklos direktore Sofija Misiukaite
— Rua da Graça, 381 — casa 6 — Bom Retiro —

VIENTELAIŠTIS VAIŠIAMS GARSIOJO VANDENS LINDOYA

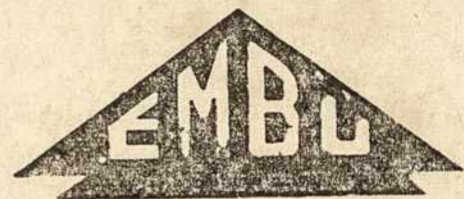
IRMAOS CARRIERI LTDA

Lindoya vanduo yra labai žinomas gerimas
kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau
visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite.
Įsitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių
krautuve tikrai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 4-C TEL. 63-3285 VILA ARIANA

**LIETUVIŠKŲ PAMALDŲ KA-
LENDORIUS**

Pirmą mėnesio sekmadienį
Pa que das Nações 10 val
Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Jaçana klierikų kopl. 7,45 val.
Bom Retire, 10 val.
Utinga 18,00 val.,

Trečią:

Agua Rasa 8 val.;
Moinho Velho 11 val.,
Lapa 16 val.,

Ketvirtą:

Vila Guilhermine 17 val.
Paskutinį:
Vila Anastacio 8,30 val.,

**LIETUVIŠKŲ PROGRAMOS
TRANSLIACIJOS**

(Lietuvos laiku)

VATIKANO RADIJAS

Kasdien 20,15 iki 20,50 val.
Sekmadieniais 10,30 iki 11
val 19, 25: 31 ir 196 metrų
bangomis.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė
«A voz da Lituania» yra trans-
liuojama ANTRADIENIAIS
18 val. 40 min.

SIUVÉJAS

PO LAS AMBROZEVIČIUS
Rua dos Cielames, 510 (sėde
própria) — Vila Bela

DIDELĖ ŠVENTĖ VILA ZELINOJE

Praėjusį sekmadienį Vila Zelinoje buvo išpūdingos iškilmės — paminėjimas seselių pranciškiečių 25 metų darbo V. Zelinoje. Jas suruošė buvę seselių pirmieji mokiniai. Paminėjimo programa buvo dviejų dalių: pamaldos ir pietūs. Iškilmingas mišias laikė Prel. P. Ragažinskas Pamokslą pasakė Prel. Al. Arminas. Liet. Kat. Bendruomenės choras nuotaikingai giedojo šv. Pranciškaus de Witt mišias. Žmonių prisirinko gana daug ir iš tolimesnių apylinkių. Pamaidose dalyvavo virš 60 seselių. Altoriai buvo gražiai gyvomis gėlėmis išpuošti.

Po sumos seselės ir svečiai vyko į gimnazijos salę pietums. Salė pilna gražiai papuoštų ir skaniais valgiais apdėtų stalų. Vaisės pradėjo sveikinimo kalba jubilėjaus rengimo komisijos narys Vladas Umputis. O t. vietė Prel. Ragažinską sukabėti maldą ir užkandžiauti. Komisijos nariai pirmosios seselės pionierėms čia esančioms. Seselei M. Karolinai ir Seselei M. Evangelistai įteikė atminčiai dovanėles. Tokias pat dovanas prašė perduoti ir kitoms trimis seselėms M. Julijai, M. Marcelinai ir M. Norbertai, kurios šiuo metu yra JAV-se. Taip buvo pagerbtos pirmos mokytojos, Afaela ir Lilia, kurios lig šiol dar tebemokytuoja. Vaisės praėjo pakilioje, nuosirdžioje nuotaikoje. Buvę mokiniai, susitiko su savo mokytojomis. Kiek prisiminimų iš tų naujakurstės laikų, kada pirma mokykla, Av. Zelina, 61 buvo paprasta, nedidelė salė lentomis perskirta į dvi ar tris dalis. Iš čia persikėlė į pastatytą už bažnyčios mokyklą. Pasėta sėkla, Dievui laiminant, atnešė gausių vaisių. Vieton penkių seselių matome kelis desėtkus. Vietoj nuomuočių, primityvių išau-

go patogios mokymui ir auklėjimui patalpos.

Komisija (jos sąstatas ir veidai yra 1 psl.) dirbo daug planingai ir nuosirdžiai, pasikviesdami talkon savo artimuosius, ruošdami taip šaunią šventę. Neužmiršo ir lietuviškos spaudos, iškilmių rengimo komisija išleidžia šį numerį. Taip pat 10 tūkstančių kruzeirų paskyrė jaunimo namų reikalams.

Padėkos žodį tarė seselių vyresnioji Sesele M. Beatriz dėkodama rengėjams už gražaus pobuvio surengimą ir svečiams už atsilankymą.

Įvairūs šventės momentai yra užfiksuoti foto nuotraukomis. Kas norėtų fotografijas pamatyti ir jas užsisakyti prašomi kreiptis į kleboną P. Ragažinską.

Stud. Leonas Meškauskas vasaros atostogas praleidęs pas savo tėvelius Lapoje. 23 d. rugpiučio išskrido atgal į Chicago studijų tęsti.

Sesele M. Evangelista 30 d. rugpiučio iškris į JAV-bes į Pittsburghą, Pa.

LIETUVIŠKOS PAMALDOS

Rugp. 25 d. bus Vila Anastacio 8.30 val. viia Bouilha 10 val. ir Vila Guilhermina 17 val. Visi kviečiami ateiti.

ŠAUNIOS IŠLEISTUVĖS

Praeitą sekmadienį, rugpjūčio 18 d. tuojau po pamaldų lietuviams Lapos bažnyčioje (Pamaldas atiaikė Tėvas J. Giedrys) Vila Anastazijoje, Dr. J. Basanavičiaus vardo lietuvių mokyklos salėje buvo suruoštos šaunios išleistuvės Tėvui kun. J. Giedriui, kuris rugpiučio 22 d. išvažiavo į Urugvajų.

Atsisveikinimo žodį tarė mokytojas St. Kubiliūnas, Petras Žarkauskas, Juozas Karpavičius ir Antanas Laurinavičius. Visi linkėjo Tėvui J. Giedriui laimingos kelionės ir greito

JUOZO JAKUČIO kandidatūra į vereadorius yra užregistruota S. Paulo Regio Rinkimų Tribūnole. Visi balsuotojai išdėmėkite gerai J. Jakučio nr. 1338. Tai yra svarbu rinkimų metu.

sugrįžti į Braziliją. Kun. Tėvas J. Giedrys dėkojo visiems ir pasakė, kad tikisi vėl grįžti į mūsų koloniją ir toliau dirbti lietuviams ir kolonijoms labai.

t. V. čius

ATSINAUJINO LAIKRAŠTĮ

Jonas Masys 2.000 cr., Jonas Buragas 1.500 cr., Albertas Raulickas 1.000 cr., Magd. Buitv dienė 1.000 cr.

KATĖDOJIMAS BOMBE TIRE.

Kun. JONAS GIEDRYS S. J. rugpiučio mėn. 22 d. išvyko Urugvajun. Stotinė išlydėti susirinko būrys prietelių.

Liet. Kat. Moterų Draugijos narių susirinkimas šaukiamas šį sekmadienį 16 val. mokyklos patalpose.

Laiškai: Povilui V. kuli, Pr. Zagarskienei A. Antanaitytei, A. Karašauskui, A. Lazdauskui, J. Antanaičiui, U. Bendoraitienei, Ag. Pranc. kevičienei, A. Panconienei, H. Šimonytei, J. Baužiui, I. Kutkienei, A. Tykai, V. Vaikšnorienei.

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIENTELI PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTĮ «MŪSŲ LIETUVA».

Dr. J. Basanavičiaus Vardo Lietuvių Mokykla

(Tešinys iš Nr. 32)

«JIEMS VAIKUČIŲ ATEITIS

ĮRUPI»

«Praeitą penktadienį 5 d. vasario mėn. teko dalyvauti Vila Anastacio Dr. Jono Basanavičiaus vardo lietuvių pr. m. mokinių tėvų visuotiniame susirinkime.

Susirinkimas buvo šauktas, kaip teko sužinoti. 8 val. ir reikia pasakyti, kad jau maždaug apie tą laiką erdvi mokyklos patalpa buvo pilna prisirinkusių tėvų. Susirinkimui prasidėjus jų priskaičiau virš 30. Visi kupini gražiausių norų ir pastangų, rodos, pasiryžę pašvesti viską, kad tik tas atneštų naudą jų mažulėliams, dėl kurių jie gyvena, dėl kurių vargsta, plūša. Visa tai sudaro ir pašaliečiui žmogui labai malonią nuotaiką.

Susirinkimo dalyviai, ar tai tai tėvai, ar svečiai, visi bendrai be skirtumo svarstė jų kultūros ir šviesos židinių liečiančius klausimus. Toks sutartinas ir aktyvus panašių reikalų aptarimas dalyvavimas yra labai sveikintinas dalykas. Tuo pavyzdžiu mes lietuviams daug kur turėtume pasiekti.

Susirinkimo eiga labai graži ir tvarkinga, kas ir patiems susirinkusiems darė gerą išpūdžio.

Svarbiausiu susirinkimo tikslu buvo pasitarimas dėl nuosavų mokyklos namų statymo. Visi dalyviai kupini džiaugsmo, kad taip seniai kiamama savo mokykla pastogė greit bus pastatyta, pasiryžo prie šio didžio darbo, kuo kas gali prisidėti.

«Prie to gi susirinkusieji labai apgailėstavo dėl nesuįpratimo nekurių lietuvių, kurie savo vaikučius, kartais dėl visai menkos vertės priežasties bei kokių pažadų leidžia į svetimas — brazilų mokyklas; šalinasi nuo bendros lietuvių šeimos, savo vaikučius parduoda svetimams.

Liūdna ir mair ir kiekvienam susipratusiam lietuviui liūdna dėl tokių savo brolių žygių.

ki 23 val. pasitarę dar kitais, kaip mokyklos išlaikymo, taip vaikučių auklėjimo reikalais, susirinkimo dalyviai išiskirstė.

Namoėjau kupinas gražiau sio džiaugsmo, nes mačiau, kaip mūsų išeiviai ir toli nuo savo tėviškėlės būdami gražiai moka dirbti savo vaikučių, o kartu ir visos mūsų tautos labui» ST. UKS.

VIETOS LIETUVIŲ TALKA

Pradėjus naujų nuosavų mokyklos rūmų statybą vietos lietuviai, kiek galėjo ir kiek sąlygos leido, talkininkavo savo darbu. Čia papčiuosiu būdina vieno Tėvo korespondenciją, tulpusią «Lietuviai Brazilijoje» 1933 metų 10 tam numeryje pavadinimą «NE-DRA SK M VAIKŲ NUO GERŲ DA BŲ» ir Anastacio. Pastaruoju laiku darbas prie lietuvių mokyklos statybos žymiai pagyvėjo. Jau sumūryt audeliukas, išeinamasis vietos ir pradėta krauti pamatai. Darbas galėtų būti va romas greičiau tik sunkenybių susidoro su medžiagos pristatymu lietingoms dienoms esant.

(-us daugiau)

PARSIDUODA SKLYPAS

10 x 40 kv. met labai gražioj vietoj, 3 autobusų linijos V. Remedios (uz Lapa) Praça Sta. Hedviges, 3. Teirautis ten pat pas Tadą Šab'evičių.

SKLYPAI ILHABELA

A CAPRI BRASILEIRA Gražiausias Paulistų pajūris Sklypai 15 000,00 inašo, o likusieji ilgam išsimokėjimui.

Smulkesniu informacijų Rua Ibitirama, 976 su Leonardo Šukevičius

APARTAMENTAI

PRAIA GRANDE netoli Ocean ilgam išsimokėjimui.

APARTAMENTAI SÃO VICENTE B/Quinha. Ilgam išsimokėjimui

Sklypai ir namai Vila Zelinoj, Vila Beloj ir apylinkėse Kreiptis: Rua Ibitirama, 976 V. Zelina

LIETUVIAMS NUOLAIDA!

užsisakant gerus batus pas JONĄ PETRIKĄ jo paties batų krautuvėje. Rua B. de Itapetinga, 262, 4.º and, sala 406, Tel. 35-8873.

VILA ZELINOS LIETUVIŲ KUNIGŲ telefonas 63-5975

Rev. Jonas Bružikas, S. J. Igreja de São Gonçalo, Praça João Mendes, São Paulo, tel. 36-2628, Brasil.

LIETUVIS ADVOKATAS

Albertas Pavilavičius

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Av. Liberdade, 47 - 9 o Andor Res.: R. Fernando Falcão, 35 Fones: 37-0395 - 35-5650 - 33-6011 São Paulo

PRANEŠIMAS

Lankydami Romoje, Italijoje, apsistokite naujai įrengtuose Liet. Šv. Kazimiero Kolegijos svečių namuose:

«VILLA LITUANIA»

Piazza Asti 25 (Via Casalmonteferrato 33. Tel. 78.90.33, 78.00.14) ROMA — ITALIA.

Rasite jaukią aplinką, sveiką maistą ir neperdėtą kainą. Pageidaujama, kad dėl apsistojimo laiko būtų susitarta iš anksto.

KOLEGIJOS VADOVYBĖ.

SAVI PAS SAVUS!

Palaikykime lietuvių įmones!

Vila Albertina, Av. N. S. Aparecida, 204, Bairro Tremembé lietuvis A. Laurinavičius turi įvairių lietuviškų ir vietinių gėrimų fabriką

LAURINAVIČIUS ANTANAS & CIA. LTDA,

Jei reikia gėrimų pirma pasiteirauk pas savo tautietį o paskui kitur

Susisiekimas: iš Praça do Correio važiuoti autobusų iki galo Vila Albertina.

Lietuviškas žodis, daina ir muzika aidi tropikų padangėje iš

RADIO CLUBĖ SANTO ANDRÉ

ilgomis, 1495 kilociklų bangomis, kiekvieną sekmadienį aštuonios ir pusę 20,30 val. vak. Per radijo galima pasveikinti gimtadienio, vardadienio vestuvių ir kitomis progomis.

Radijui laiškus siųsti šiuo adresu: caixa postal 4118, São Paulo. Fone: 63-5975.